

Oulu Harri Aho otevřeně vypráví, jak by měla vypadat správná cesta

CHYBY! Učí se jimi

je message, kterou se snažíme šířit sami mezi sebou, ale i ven do světa.“

Tohle je možná největší rozdíl mezi českým a finským hokejem. A výchovou obecně. Přístup k chybě. Přijde mi, že vy děti v hokeji vedete k odvaze, my ke hře na jistotu.

„Okay, chápu. Nejste první, kdo mi tohle o Česku říká. Já osobně nechci soudit, tolik jsem toho u vás neviděl. Ve Finsku je to ale určitě tak, jak říkáte. Nebát se hrát s pukem, správně využít prostor a překonat protihráče. Když mi bylo osmnáct nebo dvacet, taky to ale takové nebylo. Trenéři ječeli na hráče, herně je omezovali. To se ale opravdu změnilo.“

Řekněte mi, jak se vám povedlo přesvědčit a sjednotit většinu trenérů i majitelů? U nás je to pořád něco takřka nemyslitelného.

„Za změnu se postavili největší hokejisté finské historie. Nešlo to samozřejmě okamžitě, ale většina se přizpůsobila a ostatní pak poznali, že to funguje. Kluby převzaly zodpovědnost, poznaly, že samy potřebují co nejlíp vychovávat mladé. Trvalo to, ale pochopili to i old school trenéři. Ale jak říkám, trvalo to. Z tohohle však ostatně vzešel i úspěch finského hokeje na mezinárodní scéně v posledních letech. V tom je původ všeho.“

Zvenku vypadá Finsko jako bezchybný příklad. Je to ale opravdu tak? Vážně všichni trenéři v zemi pracují podle stejného modelu?

„Samozřejmě nemůžu říct, že úplně všichni. I ty modely se trochu liší. Logicky. Každý kouč je individualita, každému

je blízké trochu něco jiného. Každý má své zvyky. Řekl bych ale, že všichni pochopili, co je náš hokej, jak by měl vypadat a procesu věří. Máme příručky, jak by měly vypadat cvičení, tréninky na ledě i mimo něj. Máme základní pravidla, která prostě nikdo nemůže dělat kompletně jinak. Do klubů jezdí ze svazu supervizoři a trenéři, kteří by to samozřejmě hned poznali.“

Ještě mám jednu otázku. Můžete prozradit, kolik si u vás vydělají trenéři mládeže a dětí?

„Dost se to liší. Ne všichni jsou profesionálové, máme i dost dobrovolníků. Obecně se ale odměna pohybuje od jednoho tisíce až po pět tisíc eur měsíčně (25 až 125 tisíc korun).“

Když vám je zhruba deset jedenáct let, poprvé přijdete s taktikou do kontaktu. Ale pořád jen okrajově. Do té doby by mělo dítě hrát, jak chce a jak nejlíp samo dovede.

Oproti Česku další obří rozdíl. Tady v menších klubech často trénují týmy zapálení otcové.

„Tady se to taky občas takhle sejde. Máme ale pravidlo, že od patnácti let hráče už ho příbuzný trénovat nemůže. Nedělá to dobrotu. Hlavní trenér má zodpovědnost za sestavu, za ice time hráčů. Nepomohlo by to žádné straně.“

tí kluby, pak už si musí pořídit vlastní.“

Co podle vás přináší rotování beků s útočníky?

„Do budoucna strašně moc, je to neocenitelné a podle mě doslova nutné. Poznáte úskalí té pozice. Co je snadné, co je naopak těžší. Z toho pak těžíte, když jste na tom druhém postu. Zejména pro pozdější obránce je to velmi přínosné. Jako útočník hrajete o něco více v rychlosti, logicky se častěji dostáváte do zakončení, do kliček. Jako bekovi vám pak tyhle návyky pomůžou.“

Napadá mě, co pro vás v procesu učení znamená chyba?

„Chyba je v procesu učení nezbytná věc. Když neděláte chyby, nezlepšujete se. Jsem rád, že se na to ptáte.“

Rád bych apeloval na všechny trenéry v rozličných sportech: nechte děti dělat chyby. Takhle se učí. Pokud na ně začnete řvát a přikazovat jim tohle dělej, tohle nedělej, tak se nikdy nezlepší tak, jak by jinak mohly. Potřebujete porozumění. Váš cíl by měl být pouze ten, ať se v procesu učení stávají z velkých chyb menší chyby.“

Abyste chápal, proč se na to ptám. Pořád mám pocit, že v Česku je chyba brána jako něco zakázaného. Namažete na gól, od trenéra dostanete kartáč, nebo vás rovnou posadí.

„Pokud to tak je, tak je to strašně špatně. Takový systém není dobrý a nikdy nemůže fungovat. V takovém případě dítě nerozvíjíte.“

6

Tolik sezon v NHL za sebou má Sebastian Aho, syn Harriho Aha. V dresu Caroliny odehrál 445 zápasů, posbíral 401 bodů. V minulém ročníku byl s 81 body třicátým nejproduktivnějším hráčem ligy.

Ve Finsku jste tohle sám dřív nezažil?

„Samozřejmě že ano. Když jsem sám aktivně hrával hokej, zažil jsem leccos. Řvaní, příkazy. Už dávno jsme ale poznali, že to není cesta. Rozdělili jsme hokej na profesionální a mládežnický, protože každý potřebuje úplně jiné zacházení. Jak jsme se bavili, u dětí je základní pokyn nechat je hrát a samotné se učit z chyb. Taky ale potřebujete vedení, je to týmový sport. Potřebujete děti naučit hrát spolu, ne jen jak se jim zachce. Aby to nevzniklo jinak, než to myslím...“

Povídejte.

„Není to tak, že dítě udělá chybu a já na to kašlu, nic mu neřeknu a jen se usmívám. Dítě potřebuje vedení, směr. Ale ne tresty a nátlak. Tohle

CO PADLO V ROZHOVORU S KONDIČNÍM KOUČEM MICHALEM BŘETENÁŘEM

deník
Sport
18.
července

„Ve fyziologii platí, že specifické tréninky ano, pokud je hotový základ. Obzvlášť v období dospívání. A máme vůbec hotový základ? Ve Finsku na něm pracují každý den několik hodin nad rámeč ledu.“

„Málo se snažíme věci opravdu pochopit. Stačí nám něco vidět a říct, takhle to dělají v NHL, takhle ve Finsku. Takže zkoušíme, co se dá, a čekáme, co se chytne.“

„Při porovnání objemu tréninků v akademii Jyväskylā a systémovém průměru u nás mi vyšel rozdíl zhruba 200 hodin ročně. Když to vynásobíme šesti, což je dejme tomu doba puberty, vyjde nám rozdíl hrozivých 1200 hodin v období vývoje, které má kluk ve Finsku navíc.“

„Dětem chybí pohyb. Ne trénink, ale pohyb. Pět až sedm hodin tělesné výchovy týdně, které nám schází, v životě nemůžeme dohnat. A to nemluvíme o tom, že kam se dá, jedete ve Finsku na kole, i na trénink. My místo toho tréninky zkracujeme a moc brzo začínáme z dětí dělat hokejisty.“